

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **T. M.**, zast. Mgr. Davidem Rašovským, advokátem, se sídlem Hlinky 135/68, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 8. 2021, č. j. KUJI 67331/2021, sp. zn. OOSČ 559/2021 OOSC/155, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 8. 2022, č. j. 22 A 65/2021-22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení k rukám jejího zástupce Mgr. Davida Rašovského, advokáta, se sídlem Hlinky 135/68, Brno.

Odůvodnění:

[1] Městský úřad Žďár nad Sázavou rozhodnutím ze dne 14. 6. 2021, č. j. OP2/585/20/TM-27, uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, za což jí uložil pokutu ve výši 1.000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně podle § 92 odst. 1 správního řádu jako opožděné.

[3] Krajský soud nadepsaným rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ze správního spisu zjistil, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo žalobkyni doručeno dne 28. 6. 2021. Odvolání bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno poštovní zásilkou dne 16. 7. 2021, přičemž na obálce je otisk podacího razítka s nezřetelným datem podání. Za těchto okolností nemůže závěr žalovaného o opožděnosti podání založený na tom, že dne 14. 7. 2021, tj. den po uplynutí lhůty pro podání odvolání, žalobkyně zaslala správnímu soudu odvolání elektronickou poštou a že je nepravděpodobné, že by zásilku podanou na poště před 14. 7. 2021 pošta doručila až 16. 7. 2021. Krajský soud připomenul § 40 odst. 2 správního řádu, z něž vyplývá presumpce zachování lhůty, jakož i závěr odborné literatury i judikatury

(rozsudky NSS č. j. 2 As 231/2015-33 a č. j. 2 Azs 71/2006-82), že odmítnutí opravného prostředku pro opožděnosti může obstát pouze, je-li to postaveno najisto. Krajský soud dále z razítka na obálce, v níž bylo odvolání správnímu orgánu prvního stupně doručeno, zjistil, že jakkoli je datum podání zásilky obtížně čitelné, nejspíše se jedná o 13. 7. 2021.

[4] Žalovaný (stěžovatel) podal proti tomuto rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítl, že v judikatuře kasačního soudu dosud nebyla řešena nastalá situace, kdy žalobkyně zaslala odvolání emailem den po uplynutí lhůty pro podání odvolání a následně tři dny po uplynutí lhůty bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno odvolání obyčejným psaním, u něhož není čitelné datum podání. Datová zpráva bez zaručeného podpisu zaslana správnímu orgánu prvního stupně byla žalobkyní odeslána dne 14. 7. 2021 v 22:10, tj. den po uplynutí lhůty pro podání odvolání. Odvolání samotné je opatřeno datem 23. 7. 2021, které je zjevně nesprávné (vzhledem k tomu, že nejpozději 14. 7. 2021 bylo doručeno emailem správnímu orgánu prvního stupně). Žalobkyně dále uvedla, že zaslala odvolání „prostřednictvím poštovního zprostředkovatele expresně“, což však není pravda, neboť se jednalo o běžnou poštovní zásilku opatřenou známkou A – obyčejné psaní. U takové zásilky není možné zpětně ověřit datum jejího podání (jako by bylo možné např. u zásilky doporučené). Stěžovateli není zřejmé, proč by žalobkyně zasílala v případě včasného odeslání odvolání (dne 13. 7. 2021) další den v pozdních večerních hodinách odvolání znovu elektronickou poštou. Zásilka byla navíc podána k poštovní přepravě ve Žďáře nad Sázavou, kde zároveň sídlí správní orgán prvního stupně. Je pak nepravděpodobné, že by pošta doručovala zásilku v rámci jednoho města tři dny. Tvzení žalobkyně o včasném podání odvolání k poštovní přepravě tedy není věrohodné. Přístup krajského soudu by navíc vedl ke zvýhodnění odvolatelů, kteří odesílají odvolání obyčejnou poštovní zásilkou, kdy často dochází k tomu, že je datum na podacím razítku nečitelné.

[5] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že pokud napsala na odvolání datum 23. 7. 2021, zjevně se jedná o překlep v první číslici a správná datace odvolání je 13. 7. 2021. Správní řád dává účastníkům na výběr z několika způsobů, jak činit podání, přičemž jedním z nich, ta to zásadně rovnocenným, je odeslání písemného podání obyčejnou poštovní zásilkou. Při výkladu a aplikaci procesního předpisu je zejména v přestupkových věcech zapotřebí zvolit takový způsob, který co nejvíce šetří práva obviněného. Žalobkyně dále cituje z rozsudků NSS (č. j. 7 As 103/2016-40, č. j. 4 As 164/2015-39 a č. j. 5 As 368/2018-26), z nichž vyplývá, že závěr o opožděnosti podání opravného prostředku lze učinit pouze tehdy, je-li to jednoznačně prokázáno. Z citovaných rozsudků vyplývá i to, že podání procesního úkonu prostřednictvím obyčejné poštovní zásilky nemůže být na újmu účastníku.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel jedná prostřednictvím zaměstnance s vysokoškolským právnickým vzděláním vyžadovaným pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Následně se soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s. a čl. II zákona č. 77/2021 Sb.). Vymezením neurčitého právního pojmu „podstatný

pokračování

přesah vlastních zájmů stěžovatele“ se již NSS zabýval při výkladu § 104a s. ř. s. ve znění účinném od 13. 10. 2015 do 31. 3. 2021 (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. (s účinností od 1. 4. 2021) byl rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu NSS posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci *mezinárodní ochrany*, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, což je i nyní projednávaná věc. Tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (srov. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-27). Ustanovení § 104a tak lze aplikovat i na nyní projednávanou věc.

[8] Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti proto NSS i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, bod 52), jež pramení ze závěrů usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Kasační stížnost tudíž NSS přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního právního pochybení krajského soudu (srov. též Kühn, Z. In: KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, k § 104a, především body 6 a 11).

[9] V projednávané věci soud podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Stěžovatel v kasační stížnosti Nejvyššímu správnímu soudu předložil k posouzení jedinou otázku, a to, zda lze zamítnout odvolání účastníka správního řízení pro opožděnost i v případě, že se nepodaří ověřit přesné datum podání zásilky s odvoláním na poštu a zároveň z určitých indicií vyplývá možnost, že ve skutečnosti bylo odvolání odesláno po uplynutí lhůty pro to stanovené. V zásadě jde o to, zda případná nejistota ohledně přesného dne odeslání odvolání má být přičítána k tíži odvolateli, který by byl povinen prokázat včasnost odeslání zásilky.

[10] Nejvyšší správní soud však má za to, že tato otázka je již vyřešena ustálenou judikaturou zdejšího soudu. Přitom by bylo zbytečné setrvávat pouze na půdorysu správního řádu, neboť posouzení včasnosti podaného opravného prostředku je otázkou obecnou, která je v zásadě řešena v procesních předpisech upravujících řízení před správními orgány i soudy obdobně.

[11] V rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „žalobu lze odmítnout pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., je-li jisté, že nastaly skutečnosti rozhodné pro právní závěr o opožděnosti. Tak tomu není, jsou-li skutečnosti tvrzené účastníkem řízení, které jsou v rozporu s obsahem spisu, na němž spočívá závěr o opožděnosti žaloby, možné a pravděpodobné“. Stejně tak z rozsudku ze dne 10. 5. 2007, č. j. 9 As 24/2007-57, plyne, že „v případě odmítnutí žaloby pro opožděnost dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je soud povinen zcela jednoznačně prokázat, že návrh byl podán opožděně“. V rozsudku ze dne 25. 11. 2015, č. j. 2 As 231/2015-33, byla posuzována situace zcela obdobná situaci v projednávaném případě, kdy opožděnost podání byla dovozována pouze z nečitelného podacího razítka na poštovní zásilce a z většího časového odstupu doručení

podání od data konce lhůty pro jeho podání (15 dnů). I v takovém případě NSS shledal, že závěr o opožděnosti podání neobstojí.

[12] Lze tedy souhlasit s názorem krajského soudu, že při akceptování těchto východisek tím spíše je třeba považovat za nesprávný závěr žalovaného o opožděnosti odvolání, založený na pouhém tří denním odstupu mezi uplynutím lhůty pro odvolání od jeho doručení. Nejvyšší správní soud má za to, že je obecně známou skutečností, že tři dny pro doručení obyčejné zásilky (tj. nikoli přednostní) poštou, byť v rámci jednoho města, není doba, která by se vymykala běžnému běhu věcí. Rovněž domněnka žalovaného, že odeslání odvolání datovou zprávou dne 14. 7. 2021, tj. den po uplynutí lhůty pro jeho podání, indikuje jeho opožděnost, je pouhou spekulací.

[13] Lze tedy uzavřít, že krajský soud věc rozhodl v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, která není rozporná a není ji třeba překonat s ohledem na její nesprávnost. Nejvyšší správní soud nezjistil ani žádné hrubé pochybení krajského soudu, které by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nelze tedy shledat, že by kasační stížnost podstatně přesahovala vlastní zájmy stěžovatele, a Nejvyšší správní soud ji proto odmítl pro nepřijatelnost dle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Žalobkyně v řízení měla úspěch, a má tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti proti procesně neúspěšnému stěžovateli. Náhradu nákladů tohoto řízení pak soud stanovil jako odměnu právního zástupce dle § 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) s. ř. s. ve výši 3.100 Kč za jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (vyjádření ke kasační stížnosti), a náhradu hotových výdajů za tento úkon ve výši 300 Kč dle § 13 odst. 4 stejné vyhlášky. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobkyně je plátcem DPH, navyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, a činí tak celkem 4.114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2022

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu